

PROGRAM WYCHOWAWCZY
SAMORZĄDOWEGO GIMNAZJUM PUBLICZNEGO
W ZESPOLE SZKÓŁ NR 1 W PISZU

Uchwalony przez Radę Rodziców
w Zespole Szkół Nr 1 w Pisz
dnia 11 października 2016r
Uchwała nr I/2016/2017

PROGRAM WYCHOWAWCZY SAMORZĄDOWEGO GIMNAZJUM PUBLICZNEGO

Program wychowawczy opracowano na podstawie aktów prawnych:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 października 1997
2. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. wraz z późniejszymi zmianami
3. Ustawa Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. wraz z późniejszymi zmianami
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
5. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.
6. Konwencja o Prawach Dziecka Zgromadzenia Ogólnego ONZ z 20 listopada 1989 r.
7. Program Polityki Parorodzinnej Państwa z dnia 17 listopada 1998 r.
8. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
9. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawie nieletnich z późniejszymi zmianami
10. Statut Samorządowego Gimnazjum Publicznego w Zespole Szkół Nr 1 w Piszcu
11. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Założenia ogólne programu wychowawczego:

1. Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. Szkoła wspomaga tylko wychowawczą rolę rodziny.
2. Program wychowawczy szkoły realizowany jest przez wszystkich jej pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, rodziców i środowisko lokalne.
3. Szkoła, respektując ogólnoludzki i chrześcijański system wartości, za podstawę wychowania przyjmuje uniwersalne zasady etyki.
4. W pracy wychowawczej szkoła dąży do tego, aby uczniowie:
  - rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na samodoskonalenie i samoocenę, poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie
  - uświadamiali sobie celowość nauki i zdobywania wiedzy, byli przygotowani do odpowiedzialności w wykonywaniu powierzonych zadań
  - posiadali świadomość życiowej użyteczności wiedzy, a przez to wytwarzali w sobie motywacje do nauki i przygotowali się do życia w rodzinie oraz czynnego uczestnictwa w życiu zawodowym i publicznym: byli świadomi konieczności kształcenia się przez całe życie
  - rozwinęli w sobie wrażliwość i świadomość moralną, potrafili przyjąć odpowiedzialność za siebie i innych, szanować wolność własną i innych
  - uczyli się szacunku dla dobra wspólnego, docenili wartość dziedzictwa kulturowego i kształtowali w sobie postawę patriotyczną
  - nabyli podstawowe umiejętności interpersonalne: umiejętność życia w grupie, empatia, poczucie własnej wartości, umiejętność komunikacji, asertywność, umiejętność podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, radzenie sobie w trudnych sytuacjach, szanowanie poglądów innych, kształtowanie w sobie postawy dialogu.

Nadrzędny cel wychowania

Szkoła wspiera rozwój osobowy ucznia w wymiarach: intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, moralnym, kulturalnym, estetycznym oraz duchowym.

Cele główne wychowania

1. Rozwijanie umiejętności społecznych umożliwiających funkcjonowanie w życiu społecznym.
2. Przygotowanie do świadomego, samodzielnego, aktywnego i odpowiedzialnego pełnienia zadań w grupie rówieśniczej, w życiu rodzinnym, lokalnym i w życiu kraju.
3. Przygotowanie do funkcjonowania w zintegrowanej Europie.
4. Wprowadzanie ucznia w świat wartości i kultury.
5. Dbłość o zdrowie psychiczne i fizyczne ucznia.
6. Przygotowanie do wyboru dalszej drogi edukacyjnej.
7. Wspieranie pracy wychowawczej rodziców.

Model absolwenta

Absolwent Samorządowego Gimnazjum Publicznego:

1. Naukę traktuje jako niezbędną do prawidłowego funkcjonowania we współczesnym świecie, jest gotowy do uczenia się przez całe życie.
2. Samodzielnie wyszukuje i wykorzystuje informacje, korzystając z zasobów bibliotek i technologii informatycznej.
3. Pracuje nad własnym rozwojem osobowym, mając świadomość swoich mocnych i słabych stron, budując swój system wartości.
4. Ceni zdrowie i życie własne oraz innych, unikając uzależnień i agresji.
5. Jest otwarty na potrzeby innych, prezentując wrażliwość na krzywdę, tolerancję, chęć niesienia pomocy.
6. Umie spędzać wolny czas, rozwijając swoje zainteresowania i pasje poznawcze.
7. Świadomie korzysta z dóbr kultury, rozwijając wrażliwość estetyczną.
8. Jest gotowy do podejmowania inicjatyw i do pracy zespołowej, wykazując się m.in. odpowiedzialnością, wiarygodnością, uczciwością i kreatywnością.
9. Dostrzega sprawy środowiska lokalnego i podejmuje działania na jego rzecz.
10. Swoją patriotyzm wyraża poczuciem łączności z przeszłością ojczyzny, przywiązaniem do jej kultury i symboli narodowych, a także dbałością o piękno i czystość języka polskiego.
11. Jest przygotowany do pełnienia różnych ról społecznych.

Realizacja celów

1. Rozwijanie umiejętności społecznych umożliwiających funkcjonowanie w życiu społecznym

Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna
1. Zachęcanie do głębszego poznania siebie, pracy nad własnym rozwojem intelektualnym, moralnym, duchowym; odkrywanie osobistych możliwości i braków	<p>-kształcenie umiejętności wyrażania i współodczuwania emocji:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznawanie i wyrażanie emocji radzenie sobie w konstruktywny sposób z trudnymi sytuacjami dzięki umiejętności rozpoznawania swoich rzeczywistych uczuć odróżnianie uczuć od postaw używanie komunikatu „ja” jako przedstawiającego odczucia nadawcy <p>-kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych i dbania o rozwój zainteresowań</p> <p>-kształtowanie postawy asertywności</p> <p>-uświadamianie potrzeby zwracania się o pomoc do nauczycieli, rodziców, kolegów</p> <p>-kształtowanie postawy gotowości do niesienia pomocy innym-udział w akcjach dobroczynnych np. Szlachetna Paczka, Góra Grosza</p>	rok szkolny	<p>wychowawcy klas, pedagog</p> <p>odpowiedzialni nauczyciele</p>
2. Rozwijanie umiejętności samooceny	-rozpoznawanie przez ucznia swoich mocnych i słabych stron	rok szkolny	wychowawcy klas, rodzice, nauczyciele

	<ul style="list-style-type: none"> -uświadamianie konieczności pracy nad swoimi słabościami, dostrzegania złych zachowań i ich zmianę -kształtowanie umiejętności akceptacji samego siebie -doskonalenie umiejętności samokontroli i samooceny 		przedmiotów
3.Poznanie istoty agresji	<ul style="list-style-type: none"> -zajęcia na temat: <ul style="list-style-type: none"> • własna i cudza agresja • metody radzenia sobie ze złością • prawidłowe reagowanie na agresję 	według planu	pedagog szkolny
4.Kształtowanie szacunku wobec innych ludzi	<ul style="list-style-type: none"> -kształtowanie postawy poszanowania godności własnej i innych -umiejętność dyskusji i wspólnego rozwiązywania problemów -stosowanie konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów 	rok szkolny	wychowawcy klas, rodzice nauczyciele przedmiotów pedagog szkolny
5.Propagowanie zasad Savoir-vivre, kultury słowa i higieny osobistej	<ul style="list-style-type: none"> -poznanie norm dobrego zachowania -poznanie i stosowanie norm językowych -propagowanie kultury słowa: świadome unikanie kolokwializmów, wulgaryzmów, gwary uczniowskiej -stosowanie zwrotów grzecznościowych -uświadamianie konieczności dbania o higienę osobistą i estetykę ubioru 	rok szkolny	rodzice, nauczyciel biologii i wychowania do życia w rodzinie, wychowawcy klas
6.Rozbudzanie u uczniów postawy tolerancji	– dostrzeganie różnic między ludźmi i akceptacja ich	rok szkolny	wychowawcy klas, rodzice

	<ul style="list-style-type: none"> -nabywanie umiejętności odpowiedniego zachowania wobec wszelkich odmienności -kształcenie postawy szanowania poglądów i wyznań -szanowanie starszych -kształtowanie właściwego stosunku do niepełnosprawności -uświadamianie uczniom prawa innych do popełniania błędów 		nauczyciele religii, Parafia Ewangelicko- Augsburska w Pisz
7.Zrozumienie i odróżnianie pojęć: idol, autorytet	<ul style="list-style-type: none"> -uświadamianie uczniom wpływu innych osób na kształtowanie osobowości i drogi życiowej, umiejętność prawidłowej ich oceny -budowanie postawy krytycyzmu wobec wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu 	według planu	wychowawcy klas, rodzice

2a.Przygotowanie do świadomego, samodzielnego, aktywnego i odpowiedzialnego pełnienia ról w grupie rówieśniczej

Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna
1.Stwarzanie przez wychowawców możliwości pełnienia przez uczniów określonych funkcji na rzecz klasy i szkoły	<ul style="list-style-type: none"> -wybór samorządu klasowego i szkolnego -dbanie o wystrój klasy -prowadzenie kroniki klasy, szkoły -organizacja pomocy koleżeńskiej w nauce 	rok szkolny	wychowawcy zespołów klasowych opiekun samorządu uczniowskiego samorząd uczniowski
2.Włączanie uczniów do współpracy i samodzielnego	<ul style="list-style-type: none"> -dbanie o wystrój szkoły -organizacja wycieczek, dyskotek, konkursów -wyrabianie postawy odpowiedzialności za 	rok szkolny	wychowawcy klas pracownicy niepedagogiczni

podejmowania zadań	mienie szkolne -kształcenie umiejętności pracy zespołowej		rodzice wszyscy nauczyciele
3.Mobilizowanie do budowania pozytywnego wizerunku klasy i szkoły	-adaptacja i integracja uczniów w zespołach klasowych przez organizację obozów integracyjnych, spotkań klasowych, np.wigilijnego -udział uczniów w prowadzeniu strony internetowej szkoły -współtworzenie i respektowanie norm grupowych -kształtowanie odpowiedzialności za pozytywną atmosferę w klasie -respektowanie praw innych	rok szkolny	wychowawcy klas rodzice nauczyciele informatyki samorząd uczniowski pedagog szkolny
2b.Przygotowanie do świadomego, samodzielnego, aktywnego i odpowiedzialnego pełnienia ról w życiu rodzinnym			
1.Uświadamianie roli rodziny	-uświadamianie wpływu rodziny na nasze życie i kształtowanie szacunku do niej -pomoc w znalezieniu swojego miejsca w rodzinie -odpowiedzialność za pozytywne relacje w rodzinie -pomoc rodzinie w sytuacjach kryzysowych	rok szkolny	wychowawcy klas rodzice Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2c.Przygotowanie do świadomego, samodzielnego, aktywnego i odpowiedzialnego pełnienia ról w życiu lokalnym			
1.Integrowanie uczniów ze środowiskiem lokalnym	-kształtowanie u ucznia poczucia wspólnoty lokalnej	rok szkolny	wychowawcy klas, nauczyciele

	<ul style="list-style-type: none"> -prezentacja dorobku szkoły w lokalnych mediach -organizacja Dni Otwartych dla uczniów klas szóstych -organizowanie imprez środowiskowych -korzystanie z pomocy lokalnych instytucji -poznawanie postaci ważnych dla historii i współczesności miasta i regionu 	<p>kwiecień/maj</p> <p>zgodnie z terminarzem</p>	<p>przedmiotów, rodzice</p> <p>odpowiedzialni nauczyciele</p> <p>Muzeum Ziemi Piskiej</p>
2d.Przygotowanie do świadomego, samodzielnego, aktywnego i odpowiedzialnego pełnienia ról w życiu kraju			
1.Kształtowanie postaw obywatelskich	<ul style="list-style-type: none"> -zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami dziecka- ucznia (np. Konwencja Praw Dziecka, statut szkoły, zasady oceniania zachowania) -kształtowanie umiejętności korzystania z praw i obowiązków ucznia -prawa obywatelskie - poznanie mechanizmu demokracji przez udział w wyborach do samorządu szkolnego 	rok szkolny	<p>wychowawcy klas</p> <p>bibliotekarz</p> <p>nauczyciele przedmiotów</p> <p>samorząd uczniowski</p>
2.Kształtowanie więzi z krajem ojczystym i postaw patriotycznych	<ul style="list-style-type: none"> -budowanie postawy utożsamiania się z przeszłością kraju i współodpowiedzialności za jego losy -realizowanie treści patriotycznych na różnych przedmiotach szkolnych -uczestniczenie uczniów w obchodach świąt państwowych -kształtowanie szacunku dla symboli 	rok szkolny	<p>nauczyciele historii</p> <p>nauczyciele wszystkich przedmiotów</p>

	<p>narodowych</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozwijanie szacunku dla miejsc pamięci -organizowanie wycieczek krajoznawczych -dbałość o mowę ojczystą 		<p>wychowawcy klas</p> <p>nauczyciele języka polskiego i pozostałych przedmiotów</p>
3.Przygotowanie do funkcjonowania w zintegrowanej Europie			
1.Rozwijanie świadomości europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> -organizowanie konkursów i projektów dotyczących Europy i Unii Europejskiej -zachęcanie uczniów do udziału w nich -popularyzacja wśród uczniów postawy solidarności z innymi narodami -motywowanie do nauki języków obcych -organizowanie wymiany międzynarodowej 	rok szkolny	nauczyciele wos, geografii, języków obcych
4.Wprowadzanie ucznia w świat wartości i kultury			
1.Wspieranie rozwoju moralnego i duchowego	<ul style="list-style-type: none"> -wpajanie zasad odpowiedzialnego traktowania obowiązków: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość -eksponowanie pozytywnych wartości ogólnoludzkich: rodzina, dom, ojczyzna, miłość, przyjaźń, wspólnota -przybliżanie postaw współczesnych autorytetów moralnych i odwoływanie się do historycznych, literackich, filmowych -promowanie i wyróżnianie właściwych postaw uczniów 	rok szkolny	<p>nauczyciele przedmiotów, rodzice, wychowawcy klas</p> <p>nauczyciele religii, języka polskiego, historii</p> <p>wychowawcy klas, rada rodziców, dyrektor szkoły</p>
2.Wprowadzanie w świat	-uświadamianie znaczenia kultury w życiu	rok szkolny	wychowawcy klas,

kultury	<p>człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> -przygotowanie uczniów do odbioru różnych dzieł sztuki: filmu, reklamy, plakatu, fotografii, obrazu -propagowanie i zachęcanie uczniów do czytelnictwa -umożliwianie uczniom uczestnictwa w kulturze poprzez organizowanie, akademii, wystaw, wyjazdów do muzeów, kin, teatrów, filharmonii -mobilizowanie uczniów do pełnienia roli twórców i wykonawców sztuki: przedstawienia, koncerty, przeglądy teatralne 		nauczyciel przedmiotów
5.Dbałość o zdrowie psychiczne i fizyczne ucznia			
1.Wychowanie do właściwego odbioru i wykorzystania mediów	<ul style="list-style-type: none"> -kształtowanie umiejętności korzystania ze środków przekazu informacji: <ul style="list-style-type: none"> segregacja informacji oraz ich krytyczna ocena kształtowanie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo i innych w kontakcie z mediami (Internet, TV, telefon komórkowy, reklamy) -profilaktyka przemocy rówieśniczej w sieci 	rok szkolny	nauczyciele informatyki, wychowawcy klas, rodzice, pedagog szkolny
2.Rozpoznawanie podstawowych zagrożeń w szkole	<ul style="list-style-type: none"> -rozmowy z uczniami i rodzicami, ankietowanie -uwzględnianie rozwiązywania zdiagnozowanych problemów w pracy wychowawczej -współpraca ze specjalistami 	rok szkolny	pedagog, wychowawcy klas, zespół wychowawczy

3. Uświadamianie uczniom zagrożeń okresu dojrzewania	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych uzależnieniom i zagrożeniom: niktynizm, narkomania, alkoholizm, anoreksja, tanoreksja, bulimia, sekty, przestępczość nieletnich - uwzględnianie tematyki zagrożeń na lekcjach biologii - przygotowanie do świadomego rodzicielstwa przez uczestnictwo uczniów w zajęciach Wychowania do życia w rodzinie 	rok szkolny	<p>wychowawcy klas, rodzice, pracownik policji</p> <p>nauczyciel biologii</p> <p>nauczyciel Wychowania do życia w rodzinie</p>
4. Promowanie zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> - sposoby spędzania wolnego czasu - organizowanie zawodów sportowych, imprez o charakterze rekreacyjnym, wycieczek krajoznawczych 	rok szkolny	<p>nauczyciele wychowania fizycznego</p> <p>nauczyciele w-f, wychowawcy klas</p>
5. Rozwijanie umiejętności reagowania na zagrożenia	<ul style="list-style-type: none"> - bezpieczne i niebezpieczne zachowania w szkole - zapoznavanie uczniów z sygnałami alarmowymi - zapoznavanie z zasadami udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia ludzkiego - organizowanie próbnych ewakuacji 	<p>- wrzesień</p> <p>- zgodnie z planami</p>	<p>wychowawcy klas</p> <p>nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa</p> <p>dyrektor szkoły</p>
6. Przygotowanie do wyboru dalszej drogi edukacyjnej			
1. Diagnoza potrzeb doradczych uczniów oraz pomoc w planowaniu	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z uczniami indywidualne i grupowe poświęcone są: <p>W klasach I:</p>	rok szkolny	doradca zawodowy pedagog

<p>kształcenia i kariery zawodowej</p>	<p>1. analizie przez ucznia własnego potencjału i możliwości wykorzystania go na trudnym rynku pracy</p> <p>2. poznawaniu swoich zainteresowań, uzdolnień i umiejętności</p> <p>3. poznaniu swoich mocnych i słabych stron</p> <p>4. omawianiu elementów autoprezentacji</p> <p>W klasach II:</p> <p>1. poznaniu przez uczniów:</p> <p>a) rynku pracy</p> <p>b) instytucji wspomagających proces poszukiwania pracy</p> <p>c) specyfiki wybranego zawodu</p> <p>d) obszarów własnych zainteresowań zawodowych</p> <p>e) własnych predyspozycji zawodowych</p> <p>2. sformułowania własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy</p> <p>3. omówienie wraz z doradcą możliwych kierunków własnego rozwoju zawodowego</p> <p>W klasach III:</p> <p>1. poznaniu przez uczniów:</p> <p>a) procesu podejmowania decyzji</p> <p>b) instytucji wspomagających w wyborze kierunku kształcenia i zawodu</p> <p>c) specyfiki wybranej szkoły</p> <p>d) specyfiki wybranego zawodu</p> <p>e) własnych predyspozycji zawodowych</p>		
--	---	--	--

	<p>2. sformułowania własnych oczekiwań wobec przyszłej pracy</p> <p>3. omówienie wraz z doradcą możliwych kierunków własnego rozwoju zawodowego</p> <p>- współpraca z instytucjami: Powiatowy Urząd Pracy Ochotniczy Hufiec Pracy Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna</p>		
7. Wspieranie pracy wychowawczej rodziców			
1. Współpraca z rodzicami	<p>-zapoznavanie rodziców z celami i zadaniami szkoły</p> <p>-współdział rodziców w tworzeniu dokumentów szkolnych</p> <p>-pozyskiwanie rodziców jako sojuszników działań wychowawczych i profilaktycznych; tworzenie kontraktów wychowawca – rodzic – uczeń w przypadku problemów wychowawczych</p> <p>-systematyczne informowanie rodziców o postępach dydaktycznych, zachowaniu uczniów i spełnianiu obowiązku szkolnego</p> <p>-angażowanie rodziców w życie szkoły</p> <p>-pedagogizacja rodziców, dostarczenie rzetelnej i aktualnej informacji na temat zagrożeń, rozwiązywania problemów z używaniem środków odurzających, psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych</p>	<p>wrzesień</p> <p>zgodnie z potrzebami</p>	<p>dyrektor szkoły</p> <p>dyrektor szkoły</p> <p>wychowawcy klas, pedagog szkolny</p> <p>zaproszeni specjaliści</p>